

NVAG-reis Tallinn 2-6 juni 2010

Begin juni heeft een gezelschap van 25 NVAG-ers (en 3 echtgenotes) de lustrumreis 2010 naar Estland meegemaakt. Deze studiereis is voorbereid door ons NVAG-lid Pim van Arkel, die gedurende enkele jaren consultant volksgezondheid in Estland was. Via enkele van zijn contacten zijn afspraken gemaakt met medewerkers van het Ministerie Volksgezondheid, een algemeen ziekenhuis, de Estse GGD, een psychiatrische instelling, de ziektekostenverzekeraar, de Estse RIVM, en huisartsen. Deze hebben wij bezocht en wij hebben er onze collega's ontmoet om onze interesses in elkaars vak uit te wisselen. Ook door de intensievere onderlinge contacten is het een leerzame en leuke reis geweest.

Op de eerste dag, de reis- en introductiedag, maakte iedereen weer eens beter kennis met elkaar (28 personen; 7 public health, 7 international consultants, 9 health insurance and finance, university, inspectorate of health en 3 echtgenotes). Onze NVAG-voorzitster Paulien van Hessen opende de "MasterClass" en onze collega's uit Estonia introduceerden hun land en vergeleken het met Nederland: ongeveer even groot maar met 1/10 van het aantal inwoners. Dus veel gebieden met een lage bevolkingsdichtheid.

Veel onderdelen van de gezondheidszorg in Estland zijn gestart na de onafhankelijkheid in 1992. Maar een belangrijk jaar voor de start van veel ontwikkelingsprogramma's is het jaar 2003 geweest. Niet belast met de historie van belangengroepen en verplichtingen uit het verleden kon een splinternieuw systeem worden opgezet en dat wilde men ook. Zo kwamen de Estse GGD, NIGZ, RIVM tot een duidelijke taakverdeling.

Op de 2^e dag hielden de Estse vakgenoten op het National Institute for Health Development lezingen over data-inzameling voor gezondheidsstatistieken.

De presentaties zij op de NVAG website te vinden onder → Onderwijs → Nascholing

Programma	Gezondheidsstatistiek
Gezondheidsraad Muzotsin	Gezondheidsraad Nool
Rookgedrag	Tabaksvoorlichting
Gezondheidsbevordering	Preventie roken
Drugsgebruik	Hygiëne en Quarantaine
HIV	HIV
Geluidsoverlast	Watervoorziening
Inspectie	Chronische zorg
Cliëntenparticipatie	E-health
Gezondheidszorgsysteem	Estland regio Noord
Zorginkoop	Ziekenhuiszorg

Politici worden erover geïnformeerd en erbij betrokken door een overzichtelijk boekje, dat zij uitgeven. De Esten bleken zich goed op ons bezoek te hebben voorbereid. Tijdens lezingen over environmental health en communicable diseases waren de Esten erg open en meldden bijv een tbc-resistentie van 30%.

's Middags was er op het Ministerie van Sociale Zaken een interactief programma georganiseerd, met discussies na korte voordrachten die door de NVAG-collega's waren voorbereid. Onderwerpen waren E-health, ouderen en gehandicaptenzorg, omgang patiëntengegevens, Inspectie en (moeilijkheden bij) toezicht, keuringsdienst

van waren, ketenzorg, mental health Steeds werd de Estse en Nederlandse situatie geschetst en elk onderwerp zou het waard zijn om er ten minste een hoofdstuk aan te wijden.

Deze interessante studiedag werd afgesloten met een NVAG-diner in het oud Middeleeuws 'Olde Hansa restaurant'. In de bekende NVAG-sfeer klonk laat die dag door Tallinn nog het NVAG-lied.

De 2^e studiedag startte met een bezoek aan de Health Insurance Board. De presentaties over de financiering van de Estse gezondheidszorg waren weer goed voorbereid. Inzicht werd gegeven in de zorg-inkoopprocessen die geïntroduceerd zijn na de verzelfstandiging van Estland. Wij waren onder de indruk over hoe simpel de financiering kan zijn.

Tijdens een ziekenhuisbezoek vertelde de Voorzitter van de Raad van Bestuur ons over het masterplan, waarbij de circa 200 hospitalen – waaronder veel rurale kliniekjes – zijn getransformeerd naar 18 'main hospitals'. Veel rurale hospitaaltjes zijn verdwenen sinds het begin van de financierings-reformatie in 1992 en geschetst werd dat ieder bed dat verloren gaat pijnlijk is. Er is zo veel veranderd. Enkele opvattingen kunnen in Nederland zo worden overgenomen. In 2015 wil het West Tallinn Central Hospital het meest patiëntvriendelijke ziekenhuis van het land zijn. Als financieel sturingsinstrument wordt de maximale wachttijd gebruikt. Tenslotte werd een moderne goed ingerichte dialyseafdeling bezocht.

Niet alles is perfect, bijv werkelozen kinderen en bejaarden zijn onverzekerd. Er zijn nog vrijgevestigden die eigen bijdragen vragen.

Tijdens de lunch werden de NVAGers door Willen Beaumont geïnformeerd over de nieuwe leermodule OGGZ en door Marij van Eindhoven over het jubileumcongres van 19 november.

Enthousiaste huisarts legt in een open lucht college uit hoe de eerste lijn in Estland functioneert

's Middags volgde een bezoek aan een huisartsenpraktijk en daarna een bezoek aan het Centre of Communicable Diseases. Tenslotte werden wij geïnformeerd over het wel en wee in een psychiatrisch ziekenhuis.

De 3^e dag was bestemd voor intensivering van de informatie over Tallinn en Estland. Een gids toonde ons in een ronde door de stad samengevat de geschiedenis aan de hand van kerken en historische gebouwen

Alle NVAG-reizigers zijn onder de indruk geweest van de Estse voorbereiding en voortvarendheid mbt dit uitwisselingsprogramma. Met relatief weinig mensen wordt een adequaat systeem op de been gehouden. Ook kwam een onverwacht allochtonen probleem aan de orde, dwz de Russische minderheid geeft soms spanningen. De meeste artsen zijn in Rusland opgeleid. Ondanks de kleine populatie heeft dit Estse volk z'n identiteit met eigen taal en cultuur behouden. We hebben zo gezien, dat in dat andere kleine Europese land (Nederland) veel zaken toch veel eenvoudiger en efficiënter zouden moeten kunnen.

Ton Teunissen